

Oređownik Samorządu

ORGAN ZWIĄZKU GMIN WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Prenumerata wynosi 2 zł. kwartalnie.
Opłata pocztowa opłacona ryczałtem
Telefony: Katowice 21-47

Wychodzi 10 i 25 dnia miesiąca
Red. i Adm.: Katowice Poczta 7/II
Redaktor Stanisław Kuhnert
Syndyk Związku Gmin Woj. Śląsk.

Ogłoszenia: Jednolamowy wiersz
milim 50 gr. Przed tekstem 1 zł. za
wiersz mm. Rach. w P. K. O. 304227

Numer 8

Katowice, 25. kwietnia 1931

Rok VII

TREŚĆ NUMERU 8: 1. Roczne Walne Zebranie Związku Gmin Woj. Śląskiego, 2. Rachunkowość w Związkach Komunalnych, 3. Z dorzecza Rawy, 4. Wspaniały sukces.

Roczne Walne Zebranie Związku Gmin Woj. Śląskiego

odbyte w ratuszu miasta Katowic na dniu 20. kwietnia 1931 r.

IX Walny Zjazd Związku Gmin Woj. Śląskiego zagał krótko po godz. 11-tej przewodniczący zarządu p. prezydent Dr. Kocur, witając przybyłych gości, a mianowicie przedstawicieli władz państwowych: p. naczelnika Wierzbiańskiego (w zast. p. Wojewody) i Dr. Schoenowitza, przedstawicieli władz ustawodawczych: p. wicemarszałka Kędziora (w zast. p. Marszałka Sejmu Śl.) i p. posła Dr. Dąbrowskiego, pp. radców woj. Michałza, Pietrzaka i Płonkę, przedstawiciela Wydziału Powiatowego w Katowicach p. dyr. Pieruńczyka (w zast. p. starosty Seidlera) oraz przedstawiciela Wydziału Powiatowego w Tarnowskich Górach p. dyr. Buczka (w zast. p. starosty Bocheńskiego), dalej wicedyrektora Związku Miast Polskich w Warszawie p. Pastuszyńskiego, przedstawicieli prasy miejscowej, wreszcie wszystkich delegatów miast i gmin śląskich.

Porządek obrad walnego zebrania, opublikowany w nr. 6 „Oređownika Samorządu”, przyjęto ze zmianą pod p. 8., który zastąpiono uzasadnieniem przygotowanych rezolucyj na walne zebranie.

Sekretarzem walnego zebrania wybrano p. posła burm. Koję.

Syndyk Związku, p. Kuhnert, odczytał protokół z ostatniego walnego zebrania, który bez zmian przyjęto.

Potem wybrana komisja mandatowa w osobach pp. Sitki i Kosmy stwierdziła listę obecnych i pełnomocnictw. Ogółem w obradach wzięło udział 113 delegatów, z tego 23 delegatów, reprezentujących

14 miast i 90 delegatów, reprezentujących 80 gmin wiejskich.

Następnie syndyk p. Kuhnert zdał w imieniu Zarządu roczne sprawozdanie z działalności Związku za rok 1930-31, wydrukowane w nr. 7 „Oređownika Samorządu” z dnia 10 kwietnia 1931 r.

Po nim zdał roczne sprawozdanie kasowe skarbnik Związku, p. burm. Bienioszek, wydrukowane również w nr. 7 „O. S.”

Pan nacz. gminy Broll odczytał sprawozdanie komisji rewizyjnej wraz z wnioskiem o udzielenie skarbnikowi i zarządowi absolutorjum.

Sprawozdania co do czynności zarządu i skarbnika poddał Przewodniczący pod głosowanie, po czym jednogłośnie udzielono absolutorjum zarządowi i skarbnikowi.

Następnie skarbnik przedstawił preliminarz budżetowy na rok 1931-32, który jednomyślnie przyjęto tak w dochodach jak i rozchodach na sumę 39.100 zł.

Do p. 7. wybrano ponownie do komisji rewizyjnej pp. radcę Grzesia z Król. Hut, nacz. gminy Polaka z Świętochłowic i Brolla z Welnowca.

Do p. 8. p. prezydent Spaltenstein w dłuższym przemówieniu uzasadnił postulaty gmin, wyrażone w 9 rezolucjach, przygotowanych na ostatnim zebraniu zarządu, a przedłożonych walnemu zebraniu do uchwalenia. Rezolucje te — referuje mówca — obejmują mniej więcej wszystkie ważniejsze zagadnienia, jakimi zarząd w ciągu roku się zajmo-

ROBERT STREIT ♦ KATOWICE

HURTOWNIA MATERJAŁÓW BUDOWLANYCH

ulica Mickiewicza nr. 19.

Telefon nr. 2192 i 2292.

Dostarcza: wszelkiego rodzaju materiały budowlane pochodzenia krajowego po cenach najkorzystniejszych i na dogodnych warunkach.

Specjalność: kompletne wykonanie okładzin ściennych i posadzkowych

wał i które przedstawiają największe bolączki naszych gmin. Na walnem zebraniu jest sposobność do tego, by rzucić okiem wstecz i na przyszłość zrobić program; by przedstawić odpowiedzialnym władzom, jakie są dążenia samorządu w ogólności i ażeby też przedstawić społeczeństwu, jakie myśli nurtują w samorządzie i czy jest odpowiedzialny za wszystko co się dzieje. Co do samorządów w całym Państwie, mówca stwierdził, że gminy zachodnich województw najbardziej jeszcze mogą być zadowolone z dotychczasowego ich położenia finansowego. Jak wynika ze sprawozdania Związku Miast Polskich, położenie finansowe miast polskich jest bardzo krytyczne. Największe przesilenie przeżywają miasta w b. Kongresówce i w Małopolsce, zaś najmniejsze w Poznańskim i na Śląsku. Dlaczego tak jest? Zdaniem mówcy, żadnych miast winą nie jest, że znalazły się w ciężkim kryzysie. W czasie wojny zostały zaniedbane, nie miały własnej państwowości i samorządu, b. zabory nie równo dbały o poziom swych miast. Obecnie, kiedy otrzymaliśmy własną państwowość, ruszyły się wszystkie miasta. I to spowodowało pewną reakcję finansową, pewne niedociągnięcia. Mieliśmy dobrą koniunkturę, która potem zesłabła.

Drugą przyczyną trudnego położenia naszych miast jest to, że całe Państwo ogarnęło trudne położenie. W czasie zmian ustrojowych i dzisiaj dyskutuje się o ustroju samorządu. Myśli ustrojowe przechodziły przez różne kluby i nie mogą się zdobyć odpowiednie czynniki na to, aby jakoś ustrój samorządu przeprowadzić. Porównując stan gospodarczy państwa, stwierdzić trzeba, że w dużej mierze powodzenie gospodarki samorządu jest zależne od jego ustroju. W ziemiach zachodnich Polski mamy najlepiej wyrobionych samorządowców. Dlatego mało mamy gmin rządzonych komisarycznie, które w b. Kongresówce i Małopolsce są prawie na porządku dziennym. Wpływ ustawodawstwa samorządowego jest bardzo ważnym. Komisaryczne rządy powodują zły stan samorządu. Choć w gminach naszych dotychczas kryzys nie objawił się w tej mierze, jaki był na wschodzie, to nie świadczy to jednakowoż o tem, że znajdujemy się w dobrych warunkach gospodarczych. Obecnie i naszym gminom, dobrze postawionym dotąd finansowo, daje się we znaki zła koniunktura gospodarcza. Powodują ją wzrastające z dnia na dzień świadczenia socjalne (bezrobocie), na zaspokojenie których nie wskazuje się gminom nowych źródeł dochodu, ale raczej uszczupla się wpływy gmin. Zwracamy się w rezolucjach z ostrzeżeniem do władz nadzorczych i do Sejmu Śl., aby możliwie w jaknajkrótszym czasie przysły z pomocą gminom w grożącym im kryzysie.

Następnie przedstawił referent poniższe rezolucje, traktujące: 1. sprawy finansowe, 2. kredyty długoterminowe dla gmin, 3. sprawy szkolne, 4. sprawy bezrobocia, 5. sprawy mieszkaniowe, 6. ordynacja samorządu powiatowego, 7. Meldunki, 8. Śl. Bank Komunalny.

Rezolucje

Rocznego Walnego Zebrania Związku Gmin Wojew. Śląskiego, odbytego w Katowicach w dniu 20. kwietnia 1931 r.

I.

Związek Gmin Woj. Śląskiego, jako zrzeszenie zarejestrowane wszystkich miast i olbrzymiej większości gmin śl., stwierdza, że stan finansowy naszych gmin stale się pogarsza wskutek niekorzystnej koniunktury na polu gospodarczym, a ponadto niepomrotnie wzrastają obowiązki gmin i ciężary z zakresu opieki społecznej, nad bezrobotnymi, nad ubogimi, nad kalekami, nad inwalidami i sierotami, z zakresu wymogów higieny i leczenia, z powodu olbrzymiego wzrostu zadań poruczonych, a nie na ostatku wskutek koniecznej troski o rozwój szkolnictwa.

Szukając dróg i sposobów na wywiązanie się z nałożonych na gminy nasze obowiązków przez życie, warunki gospodarcze i stosunki społeczne, Związek Gmin Woj. Śl. zwraca się z gorącym apelem do powołanych instancji o pomoc i poparcie dla naszych gmin.

Roczne Walne Zebranie Związku Gmin Woj. Śl. zwraca się przeto do Wysokiego Sejmu Śląskiego i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, jakoteż do Śląskiej Rady Wojewódzkiej, aby

1. przywrócono gminom naszym 30 0/0 udział w państwowym podatku dochodowym, zredukowanym na 15 0/0 ustawą z dnia 22. grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918),
2. spowodowano właściwe instancje do nadania gminom naszym przywileju wymiaru i poboru we własnym zakresie dodatków komunalnych do podatków państwowych,
3. przy nakładaniu na gminy nowych ciężarów (szkolnictwo powszechne, zawodowe, kształcące, doręczanie pism urzędowych, sprawy meldunkowe, sprawy bezrobotnych itd.) otwierano gminom nowe, przeznaczone na te cele źródła dochodu,
4. ze Śląskiego Funduszu Drogowego przekazywano gminom odpowiedni ekwiwalent we formie części wpływów z tegoż funduszu na utrzymanie, remont i utrwalanie dróg gminnych,
5. wydano ostateczną ustawę o finansach komunalnych z uwzględnieniem nowych zadań naszych związków komunalnych i związanych z tem potrzeb finansowych, przyczem narazie należałoby wydać nowelę do ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych z uwzględnieniem dezyderatów, jakie przedstawi zarząd Związku Gmin Woj. Śl.

6. aby Śląska Rada Wojewódzka spowodowała wypłatę reszty przynależności gmin z tytułu 30 % udziału gmin w państwowym podatku dochodowym, a należących się gminom za czas do 1. stycznia 1926 r.,
7. wydano zarządzenie, by grzywny za nieusprawiedliwione opuszczenia szkolne przekazywano na zakup środków naukowych w danych miejscowościach (w Cieszyńskiej części Województwa).

II.

Roczne Walne Zebranie Związku Gmin Woj. Śl. zwraca się do Wysokiego Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, do Śląskiej Rady Wojewódzkiej i do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego z prośbą o udostępnienie gminom naszym z Zakładów Ubezpieczeń, Spółek Brackich i z Śląskiego Funduszu Gospodarczego dogodnych, tanich i długoterminowych kredytów z lokalnych zasobów tychże instytucji, na potrzeby inwestycyjne naszych gmin, przy czym szczególnie podkreśla się, że do sposobu rozdziału wpływów ze Śl. Funduszu Gospodarczego konieczne zastosować należałoby system decentralizacji w rozdziale według wskazówek Śląskiej Rady Wojewódzkiej i dokonywanego przez Magistraty wzgl. Wydziały Powiatowe, a rozprowadzanych za pośrednictwem naszych Komunalnych Kas Oszczędności.

III.

Przypominając rezolucję, uchwaloną na walnym zebraniu w dniu 17 maja 1930., Roczne Walne Zebranie Związku Gmin Woj. Śl. stwierdza, że nasze ustawodawstwo szkolne nie jest uregulowane, że wykazuje liczne sprzeczności między zobowiązującymi jeszcze niemieckimi ustawami a polskimi, że dalej wykonywanie, a mianowicie interpretowanie przepisów szkolnych przez władze szkolne jest rozmaite. Przeto prosi się Wysoki Sejm Śląski o łaskawe uwzględnienie projektu noweli do ustawy z dnia 19. X. 1927 r. (Dz. U. Śl. Nr. 22 poz. 40), przesłany przez zarząd Związku na ręce Pana Marszałka Sejmu Śląskiego na dniu 24 lutego br., oraz projektu, jaki zarząd Związku Gmin wniesie w przedmiocie ustawy o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych.

Roczne Walne Zebranie zwraca się do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, aby gminy otrzymywały w pełnej wysokości przyznane im subwencje, co w niektórych wypadkach dotąd nie nastąpiło. Nie wypłacanie przyznanych subwencji naraża gminy na naruszenie uchwalonych budżetów.

Doceniając i rozumiejąc w zupełności potrzebę rozbudowy szkolnictwa kształcającego i zawodowego, jakoteż niemniej potrzebę szkół powszechnych, Roczne Walne Zebranie Gmin stwierdza, że gminy nasze nie są w stanie podolać często stawianym w tym kierunku przez władze szkolne wymogom i że jedynym środkiem pomocniczym na wywiązanie się gmin naszych z tych obowiązków byłyby wydatne subwencje.

IV.

Województwo Śląskie z natury swej struktury gospodarczej najbardziej dotkniętem było i jest bezrobociem. Wskutek tego tutaj u nas nieomal cały

ciężar załatwiania spraw z bezrobotnymi spada na zarządy gmin, przyczem niestety podnieść należy, że często urzędy inne przez nieodpowiednie informowanie bezrobotnych, powodują tychże niechęć do administracji gminnej.

Kwestia bezrobocia jest kwestją ogólnopaiństwową i ciężar z bezrobocia wynikający należy do obowiązków Państwa. Obecne ciężary spadające na gminy z tego tytułu, przerastają siły gmin naszych, przeto Roczne Walne Zebranie Związku Gmin zwraca się z gorącym apelem do powołanych instancji, aby

1. gminom przesyłano na czas wsparcia dla bezrobotnych, a nie zmuszano ich do zaliczkowania wsparć z własnych funduszy, jak to często dotychczas się dzieje,
2. aby koszt pośrednictwa pracy w zupełności zwracał gminom Zarząd Funduszu Bezrobocia.
3. aby pomoc lekarską dla bezrobotnych w większej mierze przelano na interesowane instytucje ubezpieczeniowe,
4. aby Skarb Państwa, jakoteż Skarb Śląski udzielił gminom taniego i długoterminowego kredytu na produktywnie zatrudnienie bezrobotnych, zaś przemysłowi ciężkiemu zamówień, ponieważ tylko przez danie pracy szerokim rzeszom bezrobotnych, wyjść można z ciężkiego położenia bezrobocia.

V.

Roczne Walne Zebranie Związku Gmin Woj. Śl. uważa za palącą sprawę rozbudowę miast i gmin, celem zapobieżenia nędzy mieszkaniowej. Powołując się przytem na opinię wydaną przez zarząd Związku Gmin do projektu ustawy o wywłaszczeniu na cele wyższej użyteczności, Roczne Walne Zebranie domaga się podstaw prawnych dla gmin naszych na wywłaszczenie gruntów na cele rozbudowy, którym często stoi na przeszkodzie polityka gruntowa naszego ciężkiego przemysłu.

Roczne Walne Zebranie stwierdza dalej, że tylko wydatne obniżenie stopy procentowej, oraz kredyty długoterminowe przyczynić się mogą do zwalczania nędzy mieszkaniowej.

VI.

Roczne Walne Zebranie Gmin Woj. Śl. prosi Wysoki Sejm Śląski o uwzględnienie dezyderatów, wysuniętych przez zarząd Związku Gmin w memorjale z dnia 3 marca br. z racji wniesienia do Sejmu projektu ustawy o powiatowych związkach komunalnych.

VII.

Roczne Walne Zebranie Związku Gmin Woj. Śl. prosi Śląski Urząd Wojewódzki o poparcie dezyderatów zarządu Związku Gmin w sprawie rozporządzenia o meldunkach i księgach ludności, a wniesionych na dniu 31 grudnia 1930 r. oraz 16 lutego 1931 r.

VIII.

Roczne Walne Zebranie Związku Gmin Woj. Śl. prosi Wysoki Sejm Śląski, Śląską Radę wojewódzką i Śląski Urząd Wojewódzki o poczynienie starań, celem powołania do życia Śląskiego Banku Komunalnego, przyczem podnosi się, że już w roku

1926 gminy nasze projektowały utworzenie Śląskiego Związku Kredytowego z Bankiem Komunalnym, a statut odnośny przedłożono do zatwierdzenia władzy nadzorczej.

IX.

Roczne Walne Zebranie Związku Gmin Woj. Śl. zwraca się z gorącym apelem do Sejmu Śląskiego, Śląskiej Rady Wojewódzkiej i do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, aby we wszystkich sprawach dotyczących samorządu gminnego, zasięgano opinii Związku Gmin i umożliwiono reprezentacji Związku współpracę nad sprawami, obchodzącymi samorząd terytorjalny.

* * *

Po dyskusji rezolucje te zostały jednogłośnie uchwalone.

Następnie zabrał głos wicedyrektor Związku Miast Polskich, p. Pastuszyński, przedstawiając położenie miast w b. Kongresówce i Małopolsce.

Na tem Przewodniczący po 3-godzinnych obradach zamknął zjazd, dziękując przybyłym gościom i delegatom miast i gmin za wysoki poziom obrad, co umożliwiło posunięcie pracy naszego samorządu polskiego.

R. Broda, Król. Huta

Rachunkowość w Związkach Komunalnych

Według § 20 instrukcji rachunkowo-kasowej, okres rachunkowy obejmuje czas od 1. kwietnia do 31. marca, a po upływie tego czasu **o p u s z c z a l n y** jest okres ulgowy, w którym pozostają księgi otwarte do dnia 31. maja tak, aby wszelkie dochody i rozchody, dotyczące ubiegłego okresu obrachunkowego, mogły być zaksięgowane w starych księgach.

Instrukcja rachunkowo-kasowa nie nakazuje więc stosowania okresu ulgowego ale tylko dopuszcza z warunkiem, że wszelkie dochody i rozchody starego okresu ulgowego zostaną w księgach ubiegłego roku zakontowane i to do ostatecznego terminu 31. maja.

Jak z powyższego wynika, celem okresu ulgowego jest otrzymanie pełnego obrazu wykonania budżetu w ubiegłym roku obrachunkowym.

W praktyce cel ten osiągnąć da się tylko w mniejszych związkach komunalnych, gdzie budżet wyraża się stosunkowo małą sumą, a temsamem też ściąganie zaległych wpływów względnie zapłata świadczeń za ubiegły rok ogranicza się do kilku a najwyżej kilkunastu wypadków. W większych związkach komunalnych o budżetach kilkuset tysięcy i miljonowych, stosowanie okresu ulgowego mija się z celem, gdyż pomimo upływu tego okresu nie otrzymuje się pełnego obrazu wykonania budżetu, a należności zaległe ściąga się zwykle jeszcze przez cały następny rok a często i dłużej. Korzystanie zatem z okresu ulgowego w tych związkach komunalnych, gdzie pomimo jego upływu zaległe należności i świadczenia nie zostają w pełni uregulowane, przez co nie otrzymuje się pełnego obrazu wykonania budżetu

— jest niecelowe i niezgodne z § 20 instrukcji rachunkowo-kasowej.

Przeciwko stosowaniu okresu ulgowego w większych związkach komunalnych przemawia jeszcze i ta okoliczność, że w czasie trwania okresu ulgowego prowadzić musi się dwie rachunkowości — jedną dotyczącą starego okresu obrachunkowego, a drugą dotyczącą nowego roku rachunkowego. Prowadzenie zaś równocześnie podwójnych ksiąg — starych i nowych — połączone jest z pewnymi trudnościami technicznymi, komplikuje w znacznym stopniu normalny tok urzędowania w kasie i rachubie i jest źródłem wielu błędów i niedokładności.

W tych więc związkach komunalnych, gdzie stosowanie okresu ulgowego nie osiąga pożądanego celu t.j. nie daje pełnego obrazu wykonania budżetu za ubiegły rok rachunkowy — z upływem okresu obrachunkowego t.j. z dniem 31. marca należy przystąpić do końcowego zamknięcia ksiąg i zestawienia bilansu zamknięcia. Zamknięcie rachunków dochodów i wydatków budżetowych rozpoczyna się ustaleniem sum zaległości czynnych i biernych i zakontowaniem ich z jednej strony na rachunkach budżetowych jako wykonanie budżetu, a z drugiej strony na rachunkach pozabudżetowych „Zaległości budżetowe czynne” i „Zaległości budżetowe bierne” jako wierzytelności względnie zobowiązania Związku. Przez ustalenie i przekształcenie zaległości na rachunki budżetowe otrzymuje się odrazu pełny obraz wykonania budżetu związku za ubiegły rok rachunkowy.

Do zaległości czynnych zaliczyć należy wszystkie niezapłacone przez płatników należności — przypisane w księgach bierczych. Sumy zaległości czynnych ustala się przez wyliczenie różnicy między „przypisem” a wpłaconemi przez płatników sumami, po uwzględnieniu ewentualnych umorzeń. Sumami temi uznaje się rachunek dochodów budżetowych — tak jakby należności te zostały zapłacone — a obciąża się rachunek „Zaległości budżetowych czynnych”, gdzie figurują jako wierzytelności Związku do płatników. Przy zapłacie zaległych należności przez płatników w przyszłym roku — sum wpłaconych nie księguje się na rachunek dochodów budżetowych, ale na rachunek „Zaległości budżetowych czynnych”. W ten sposób po zapłaceniu przez płatników wszystkich zaległych należności, rachunek „Zaległości budżetowych czynnych” winien się wyrównać.

W praktyce jednak okazuje się, że nie wszystkie zaległości można co do grosza ściągnąć. Wiele z tych zaległych należności stają się nieściągalnymi, z różnych powodów. Temsamem też rachunku „Zaległości czynnych” nie daje się przez wpływy wyrównać, a saldo debetowe tego rachunku z roku na rok wzrasta. Tego problemu autorzy Instrukcji rachunkowo-kasowej nie przewidzieli i nie podali zasad jak te nieściągalne zaległości na rachunku „Zaległości budżetowych czynnych” należy wyrównać. Związków Komunalne problem ten różnie rozwiązują. Najczęściej stosuje się pokrywanie nieściągalnych zaległości z dochodów budżetowych (zwroty), przez obciążanie odpowiadającym rodzajem zaległości pozycji rachunku Dochodów budżetowych, a uznanie rachunku zaległości budżetowych czynnych.

Niektóre związki nieściągalne zaległości pokrywają z nadwyżek budżetowych (o ile je mają). Ten sposób pokrywania nieściągalnych zaległości jest lepszy, gdyż nie wypacza obrazu wykonania budżetu bieżącego okresu ulgowego. Niestety jednak zastosować daje się tylko w tych związkach, gdzie są nadwyżki budżetowe — a związków takich jest obecnie bardzo mało. Jest jeszcze sposób uniknięcia niedoboru na rachunku Zaległości budżetowych czynnych również w Związkach stosowany, a mianowicie ustalenie i przekształcanie przy zamykaniu rachunków zaległości w sumie ogólnej mniejszej, niż wypada z zliczenia poszczególnych sum zaległości.

Wszystkie te sposoby jednak nie są zgodne z instrukcją rachunkowo-kasową i problem wyrównywania nieściągalnych zaległości musi być wzięty pod uwagę i znaleźć odpowiednie rozwiązanie, przy najbliższej nowelizacji instrukcji.

Do zaległości biernych zaliczać należy wszystkie płatne w ubiegłym okresie rachunkowym zobowiązania związku, a nie wyrównane w dniu zamykania rachunków. Nie można do zaległości biernych przenosić niewyczerpanych kredytów poszczególnych rachunków budżetowych — ani też z zaległości tych pokrywać innych wydatków niż te, na które są przeznaczone. Sumami zaległych zobowiązań obciąża się rachunek wydatków budżetowych, tak jakby faktycznie kwoty te zostały wypłacone, a uznaje się rachunek „Zaległości budżetowe bierne”. Przy wypłatach zaległych zobowiązań w przyszłym roku rachunkowym, sum wypłaconych nie księguje się na rachunku wydatków budżetowych, ale na rachunku „Zaległości budżetowe bierne”. W ten sposób po zapłaceniu wszystkich zaległych zobowiązań rachunek „Zaległości budżetowe bierne” winien się wyrównać. Ponieważ zaległe zobowiązania związku dają się ściśle ustalić na podstawie leżących już w Związku rachunków, kontraktów i innych aktów, nie zachodzą przy zaległościach budżetowych biernych żadne komplikacje, podobnie, jak przy zaległościach czynnych. Może najwyżej powstać małe saldo kredytowe (nadwyżka), którą przenieść można na rachunek Dochodów budżetowych (Różne).

Z dorzecza Rawy

13. lipca r. b. upływa 5 lat, jak rozpoczęto pierwsze roboty przy regulacji Rawy. W ciągu tego artykułu postaram się dać treściwy przegląd prac już wykonanych, a także stosunków wodnych, panujących w dorzeczu Rawy.

Miesiące: maj, czerwiec i lipiec w roku zeszłym były wyjątkowo suche, że jednak Rawa nie jest zależną od wód powierzchniowych, ilości wód nie spadły nigdy poniżej 450 l/sek., zaś najwyższy stan wody zanotowano z winy długotrwałych deszczów w dn. 28. października i pomiary, uskutecznione na dopływie Leśnym Potoku wykazywały 5 m³/sek., na klm 3 + 500 (Roździeń) zanotowano 11,77 m³/sek. Jest to najwyższy stan wody, jaki Kierownictwo regulacji zaobserwowało podczas trwania robót od roku 1926.

Pomiary wód są uskuteczniane regularnie w dolnym biegu Rawy na klm 2 trzy razy dziennie. Ra-

porty według wzoru Państwowej Służby Hydrograficznej w Polsce wysyłane są do Krakowa co miesiąc.

Mimo bardzo wysokiej stosunkowo wody w Brynicy, przy maximum w październiku, nigdzie Rawa nie spowodowała jakichkolwiek strat. Inaczej sprawa przedstawiała się na odcinkach nieuregulowanych, a szczególnie w górnej części, gdzie wody wystąpiły z brzegów i zalały przybrzeżne grunta. Szkody jednak nie były wielkie i odszkodowania wypłacone nie przekraczały paruset złotych.

Gdyby jednak większa część łożyska nie była uregulowana, szkody spowodowane wysoką wodą wynosiłyby bardzo poważne tysiące. Już tutaj więc okazuje się całe dobrodziejstwo regulacji tej niedużej ale ważnej bardzo w Zagłębiu naszym rzeki.

Rawa nosi tak poważne ilości zanieczyszczeń, że gdyby ją zostawiono bez dozoru i bez oczyszczania wód, to wkrótce cała dolina Rawy zamieniłaby się w bagnistą okolicę, jak to ma miejsce w najbliższym sąsiedztwie Katowic, — Jako przykład zanieczyszczenia, jakie prowadzi Rawa, możemy podać, że oczyszczalnia w Klimzowcu, mająca na celu oczyszczenie wód z Król. Hut, Wielkich Hajduk i Świętochłowic, tj. z górnego biegu rzeki Rawy zastrzymała w ciągu roku 16.000 m³ mułu.

Rawa ma 15 klm średniego i dolnego biegu, uregulowano dotychczas 10 1/2 klm, oraz na 4 1/2 klm górnego biegu uregulowano 1 1/2 klm. W roku bieżącym przewiduje się regulację, całej Sekcji od ul. Zamkowej do ul. Dębskiej w Katowicach, oprócz mniejszych odcinków w Świętochłowicach i Wielkich Hajdukach.

A więc jeżeli źródła finansowe, na których oparty jest budżet Związku Rawy, dopiszą, to w roku bieżącym znikną stawy przy Hucie Marty i błota, które były siedliskiem niezliczonych chmar komarów — należeć będą do przeszłości. — Miasto Katowice zyska nową dzielnicę, albowiem wzdłuż Rawy miasto Katowice projektuje nową arterję komunikacyjną, która odciąży, obecnie bardzo silny ruch w centrum miasta.

Jeżeli również środki pieniężne pozwolą, to Kierownictwo regulacji przystąpi w roku bieżącym do wstępnych robót nad budowę centralnej oczyszczalni dla miasta Katowic, aby usunąć niedomaganie dzisiejszych przestarzałych 3-ch oczyszczalni, które kosztując bardzo poważne kwoty miasto, nie dają prawie żadnego rezultatu.

Wspaniały sukces idei oszczędnościowej w Woj. Śląskiem

Wkłady oszczędnościowe i salda kredytowe rachunków bieżących złożone w komunalnych Kasach Oszczędności wynosiły w dniu 31 maraca 1931 r. zł. 101.764.527. — Porównując powyższą sumę ze stanem wkładów oszczędnościowych i sald kredytowych rachunków bieżących z dnia 31 grudnia 1930 r., która wynosiła: 90.713.979. — zł., otrzymamy przyrost dokonany w I. kwartale 1931 r. w wysokości 11.050.547 zł. — Suma ta jest widoczną oznaką wzrastającego zaufania naszej ludności do Komunalnych Kas Oszczędności, których działalność zyskuje na coraz to większej popularności.

Druki szkolne

poleca

Drukarnia Siemianowicka
SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE
ulica Staszycza 17 — Telefon 8

Hotel i Restauracja
POD BIAŁYM ORŁEM

właśc.:

Józef Grychtol

NOWY BYTOM

Pierwszorzędna kuchnia.
Dobrowe trunki. Dobrze
pielęgnowane piwa.

Pokoje do wynajęcia.

A. Grünthala

Wdowa

Katowice, Rynek

Właściciel Zygfryd Huppert

POLECA damską i męską bieliznę

DAMSKI I MĘSKI
SALON FRYZJERSKI

F. NITSCHKE

KATOWICE

ulica Poprzeczna 8 — Telefon 20-38

Ondulacje wodne. - Ondulacja wieczna.
Farbowanie włosów.
Masáže. — Manicure. — Kosmetyki.

Maks Marticke

KATOWICE

ulica Młyńska 19.

Telefon nr. 240.

Poleca swoją znakomitą
Piekarnię i Cukiernię.

Przedsiębiorstwo
Budowlane

Karol Krompiec

Sp. z ogr. odp.

KATOWICE